

Для моніторингу ринкової активності й ефективності інвестиційної діяльності підприємства для забезпечення економічної безпеки доречно здійснювати оцінку інвестиційної привабливості підприємства (розрахунок показників оцінки - майнового стану підприємства, ліквідності (платоспроможності), фінансової стійкості, ділової активності, рентабельності підприємства), розраховувати показники фінансово-економічного потенціалу акціонерних товариств з визначенням допустимого діапазону, оцінити можливу прибутковість і терміни повернення інвестованих коштів, а також виявити найбільш значимі за фінансовими наслідками інвестиційні ризики.

Зазначені складові моніторингу економічної безпеки суб'єкта господарювання дозволять сформулювати якісне інформаційне забезпечення для прийняття управлінських рішень керівниками підприємства та відповідальними особами служби економічної безпеки, контролю діяльності підприємства, визначити резервів підвищення ефективності операційної діяльності підприємства та розробити стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності й ризику.

Список використаних джерел

1. Мізік Ю. І. Провідні методи та інструменти стратегічного моніторингу фінансово-економічної безпеки підприємств водопостачання та водовідведення / Ю. І. Мізік, О. О. Конопліна, В. В. Панов // Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство / голов. ред. М.М. Палінчак. – Ужгород : Гельветика, 2017. – Вип. 16 №Ч.2. – С. 25-28.

2. Живко З. Б. Забезпечення моніторингу системи економічної безпеки підприємства / З. Б. Живко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. – 2014. – Вип. 7(2). – С. 194-197.

Кубанов Р. А.
к. пед. н., доцент,
кафедра економіки та менеджменту,
ВСП «Інститут інноваційної освіти
Київського національного університету
будівництва і архітектури»

АНАЛІТИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ЕКОНОМІСТА

Світові тенденції ринку праці вказують на необхідність перетворення професійної підготовки фахівців галузі економіки та фінансів, зокрема в частині її результатів. Роботодавців сьогодні не влаштовує диплом із оцінками за предметами, їх цікавить ціла низка якостей, які ці оцінки не відображують. Від

випускників – претендентів на робочі місця в економічній галузі – вимагають сформованості професійних якостей, поведінкових актів та виконавчих дій на рівні посадових вимог можливого працевлаштування. Тобто, ринок праці потребує компетентних спеціалістів. Відтак, задля конкурентоспроможності випускників на ринку праці актуальності набуває орієнтація професійної підготовки майбутніх фахівців на формування їхньої компетентності.

Аналітичну складову в структурі професійної компетентності менеджера виокремлюють Т. Абрамова, В. Бондарь, Н. Зінчук, В. Кожухара, К. Крутій, О. Мармаза, Г. Савченко, В. Сластьонін, В. Федорова, Г. Федорова та ін.

Мета дослідження – визначити сутність та змістовну основу аналітичної компетентності майбутнього економіста.

В умовах сучасного вищого навчального закладу кредитно-модульна структура освітнього процесу забезпечує розвиток студента-новатора, студента-дослідника й сприяє розвитку компетентностей молодих спеціалістів, однак при цьому вимагає детальної розробки системи навчально-методичного забезпечення з урахуванням індивідуальних особливостей студентів. Кредитно-модульна система спрямована на формування й розвиток методологічної культури майбутнього фахівця й роль викладача в системі такого навчання полягає в умотивуванні студентів до активної пізнавальної, наукової, дослідницької діяльності. При такій системі освіти студент має вчитися в особливому темпі. Професійна спрямованість навчання має забезпечувати: систематичну діагностику знань студентів, врахування індивідуальних якостей майбутніх фахівців, високу професійну майстерність викладацького складу. Система професійного навчання передбачає наявність високих вимог до особистісних якостей викладача, інноваційний характер мислення, готовність до постійних змін, спілкування в різних умовах для розкриття свого творчого потенціалу й потенціалу майбутніх фахівців. Ці та інші вимоги повинні реалізовуватися у спеціально побудованих системах професійної підготовки, що забезпечують комплексний вплив на становлення і розвиток провідних професійних компетентностей.

Досліджуючи питання розвитку й формування компетентностей майбутніх спеціалістів, Л. Дибкова визначає складові професійної компетентності майбутніх економістів, серед них: компетенції у сфері економічної діяльності – економічне мислення, досвід практичної діяльності, опанування методами економічного аналізу й проектування, наявність системного уявлення про структуру й тенденції розвитку української й світової економіки, знання принципів прийняття управлінських рішень на мікро- й макrorівнях, формування особистої економічної позиції; компетенції в інших сферах професійної діяльності – система знань у галузі фінансів, маркетингу, аудиту, менеджменту, міжнародної економіки; інформаційна компетентність – здібність до пошуку необхідної інформації, застосування необхідних технологій, відповідних програм; комунікативна компетенція – знання ділового етикету, толерантність, ефективна групова

взаємодія, позитивна установка до себе й до оточуючих. Компетентність дослідником визначається як якість сфери самовизначення й саморегуляції – адекватна особиста оцінка, впевненість у собі, самоконтроль, самоефективність, безперервна освіта протягом усього життя [1, с. 29].

На значущості аналітичної компетентності в діяльності менеджера та економіста також наголошує у своїх працях Ю. Сурмін: «аналітична компетентність забезпечує інформацією в усі етапи управлінського циклу, підготовку, прийняття управлінських рішень і контроль за їх реалізацією» [2, с. 27].

У професійній діяльності майбутнього економіста аналітична складова є основою його майстерності, тому що для розв'язання професійних задач економіст повинен володіти методами постановки та розробки різних варіантів розв'язку поставлених проблем, аналізу цих варіантів та прогнозування результатів втілення прийнятих рішень.

Аналітична компетентність майбутнього економіста має ряд складників, економіст повинен бути: здатен здійснювати збір, аналіз та обробку даних, необхідних для розв'язання поставлених економічних задач; здатен вибирати інструментальні засоби для обробки економічних даних у відповідності з поставленою задачею, проаналізувати результати розрахунків та обґрунтувати отримані висновки; здатен на основі опису економічних процесів та явищ будувати стандартні теоретичні та економічні моделі, аналізувати та містивно інтерпретувати отримані результати; здатен аналізувати та інтерпретувати фінансові, бухгалтерські та інші дані, що містяться у звітності підприємств різних форм власності, організацій, відомств та використовувати отримані відомості для прийняття управлінських рішень; здатен аналізувати та інтерпретувати дані вітчизняної та зарубіжної статистики про соціально-економічні процеси та явища, виявляти тенденції змін соціально економічних показників; здатен, використовуючи вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, зібрати необхідні дані, проаналізувати їх та підготувати інформаційний огляд або аналітичний звіт; здатен використовувати для розв'язання аналітичних та дослідницьких задач сучасні технічні засоби та інформаційні технології.

Таким чином, аналітична компетентність – володіння культурою мислення, здатність системно мислити (аналітичні здібності); уміння переробляти великі обсяги інформації (аналіз інформації), навички управління інформацією. Для набуття аналітичної компетентності майбутній економіст має володіти відповідними знаннями, аналітичними методами та технологіями, мати логічний тип професійного мислення, бути здатним до аналізу і синтезу інформації. Він повинен мати досвід аналітичної діяльності, уміти аналізувати інформацію, звертаючи увагу на деталі, відфільтровувати з величезного інформаційного потоку потрібну інформацію, виділяти з неї та відомості, які можуть послужити підставою для суттєвих висновків.

Список використаних джерел

1. Дибкова Л. М. Індивідуальний підхід у формуванні професійної компетентності майбутніх економістів: дис. канд. пед. наук: 13.00.04. К, 2006. 224с.
2. Сурмін Ю. П. Аналітична діяльність: посіб. для аналітика неприбуткової організації. К.: Центр інновацій і розвитку, 2002. 96 с.

Кудінова А.В.

д.е.н., доцент,

професор кафедри економічної теорії,

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»

ПОВЕДІНКОВІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Основні засади поведінкової економіки стали базисом для розробки концепції патерналізму. «Твердість» патерналізму визначається потужністю та глибиною вторгнення держави в процес прийняття рішень індивідами. «Твердий» патерналізм, на відміну від «м'якого» з його майже непомітними обмеженнями, передбачає жорсткі обмеження можливостей вибору.

Незважаючи на те, що mainstream економічної науки до патерналізму відноситься, скоріше, негативно (обмеження вибору індивіда суперечить аналізу його поведінки як раціональної та несуперечливої, оскільки класична економічна теорія апіорі розглядає його вибір як єдино можливий та вірний, а будь-яка заміна власних уподобань індивіда на уподобання сторонніх агентів (і держави в тому числі) є передбачувано непродуктивною. Хоча теорія добробуту допускає втручання держави як необхідність подолання «провалів ринку» та неефективного перерозподілу ресурсів.

Проте наукові розробки представників поведінкової економіки вже переконливо довели, що індивіди обмежено раціональні, вони допускають систематичні помилки, і задача держави – «раціоналізувати» поведінку економічних агентів через створення відповідних інститутів та механізмів.

Принципово, що «м'який» патерналізм фокусує увагу на суб'єктивних уподобаннях самих індивідів, подоланні власними силами індивіда його когнітивних та поведінкових обмежень, тобто на зростанні рівня суб'єктивного добробуту.

«Патерналістська складова зводиться до ідеї, що в спробах приватних і державних інститутів впливати на акти вибору і переваги людей, навіть при відсутності будь-яких ефектів, які зачіпають третіх осіб, немає нічого поганого. Іншими словами, ми виступаємо за свідомі зусилля приватних і державних інститутів, які направляли б акти вибору людей в русло, що підвищує їхній